

Skatteutskottets betänkande

1982/83:38

om reglerna för skogskonto

Motionerna

1982/83:286 av Stig Josefson m. fl. (c)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar anta följande

Förslag till

Lag om ändring i skogskontolagen (1954:142)

Härigenom föreskrivs att 2 § skogskontolagen (1954:142) skall ha nedan angivna lydelse:

Nuvarande lydelse

Beträffande viss förvärvskälla får uppskovet för ett och samma beskattningsår, om ej annat följer av andra och tredje styckena, avse högst ett belopp motsvarande summan av

a) sextio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som har avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,

fyrtio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt

c) fyrtio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret har tagits ut för förädling i egen rörelse.

Medför stormfällning, brand, insektsangrepp eller liknande händelse att en betydande del av förvärvskällans skog bör avverkas tidigare än vad som annars skulle ha varit fallet, får skattskyldig, om och i den mån han med intyg från skogsvårdsstyrelsen i länet eller på annat sätt visar att intäkt hänför sig till avverkning som nu har sagts, uppskov med högst ett belopp motsvarande summan av

Motionärernas förslag

2 §

Beträffande viss förvärvskälla får uppskovet för ett och samma beskattningsår avse högst ett belopp motsvarande summan av

1) den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som har avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,

2) sjuttiofem procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt

3) sjuttiofem procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret har tagits ut för förädling i egen rörelse.

Nuvarande lydelse

Motionärernas förslag

a) åttio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för skog, som har avyttrats genom upplåtelse av avverkningsrätt,

b) femtio procent av den på beskattningsåret belöpande köpeskillingen för avyttrade skogsprodukter samt

c) femtio procent av saluvärdet av skogsprodukter, som under beskattningsåret har tagits ut för förädling i egen rörelse.

Uppskov med belopp som anges i andra stycket medges också i fråga om sådan ersättning för skog eller skogsprodukter som avses i punkt 4 tredje stycket av anvisningarna till 35 § kommunalskattelagen (1928:370).

Vid tillämpningen av första-tredje styckena avses med köpeskillning även försäkringsersättning för skog och skogsprodukter.

Uppskov medges ----- enligt kommunalskattelagen.

Har i ----- drivit själv.

Vid tillämpningen av första stycket avses med köpeskillning även försäkringsersättning för skog och skogsprodukter.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1983 och tillämpas första gången vid 1984 års taxering.

1982/83:435 av Bo Lundgren (m) och Wiggo Komstedt (m)

I motionen yrkas att riksdagen beslutar ändra skogskontolagstiftningen så att 100 % av intäkten av rotpostförsäljning och avverkningsuppdrag samt 75 % av intäkter av leveransvirke får sättas in på skogskonto.

1982/83:1188 av Karl-Eric Norrby (c) och Sigrid Danielsson (c)

I motionen yrkas

1. att riksdagen beslutar att reglerna om förlängning av skogskonton ändras i enlighet med vad som anförts i motionen,

2. – i andra hand – att riksdagen beslutar att den i ikraftträdandebestämelsen till ändringen i skogskontolagen utsatta tidpunkten för dispensansökan förlängs till utgången av 1984,

3. att riksdagen beslutar att sänka minsta inbetalningsbelopp på skogsskadekonto från 50 000 kr. till 20 000 kr.

1982/83:1719 av Per-Ola Eriksson (c)

I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om en översyn av reglerna för skogsskadekonto.

Gällande bestämmelser m. m.

Enligt skogskontolagen (1954:142) kan fysisk person, dödsbo och familjestiftelse erhålla uppskov vid inkomsttaxeringen för en viss del av beskattningsårets skogsintäkter under förutsättning att motsvarande belopp sätts in på konto i bank. Vid omfattande skador på skogen kan fr. o. m. 1983 års taxering uppskov i vissa fall medges under 20 år för belopp som satts in på särskilt skogsskadekonto (prop. 1981/82:182, SkU 1981/82:68).

Uppskov kunde tidigare normalt medges med högst 60 % av köpeskillingen för sålda rotposter och 40 % av köpeskillingen för leveransvirke och saluvärdet av uttag till egen rörelse. Om en avverkning måste tidigareläggas på grund av skador på skogen fick fr. o. m. 1979 års taxering insättning ske med högst 80 resp. 50 %. Särskilda procentsatser har också gällt för vissa skogslikvider i samband med jorddelningsförrättningar.

I syfte att stimulera avverkningar inom det enskilda skogsbruket medgavs vid 1981 och 1982 års taxeringar uppskov med högre belopp. I samma syfte antog riksdagen våren 1981 (prop. 1980/81:118 bil. 2, SkU 1980/81:44) en särskild lag (1981:342) om extra avdrag för vissa skogsuttag. Lagen gäller i fråga om skogsintäkter som hänför sig till perioden den 1 januari 1981–den 30 juni 1983. Det extra avdraget uppgår till 5 % för rotposter och 3 % för leveransvirke och egna uttag.

För att ytterligare stimulera enskilda skogsägare att höja avverkningsvolymen föreslogs i proposition 1981/82:30 bil. 4 att uppskovsrätten enligt skogskontosystemet i avvaktan på den aviserade sänkningen av marginalskatterna utvidgades fr. o. m. 1983 års taxering. Propositionen byggde på ett förslag av virkesförsörjningsutredningen och innebar att uppskovsrätten skulle kunna avse hela köpeskillingen för avverkningsrätter och 75 % av köpeskillingen för leveransvirke och värdet av egna uttag. Beträffande 1982 års taxering föreslogs att uppskov skulle kunna medges med 80 resp. 60 % av skogsintäkterna. De sistnämnda procentsatserna hade tidigare fastställts för intäkter som åtnjuts under tiden den 1 januari 1980–den 30 juni 1981.

Utskottet (SkU 1981/82:8) tillstyrkte propositionen som också godtogs av riksdagen.

Fr. o. m. 1984 års taxering gäller emellertid återigen att uppskov kan medges med högst 60 resp. 40 % av skogsintäkterna eller vid betydande skador på skogen 80 resp. 50 %. Beslutet fattades av riksdagen våren 1982 i enlighet med en reservation till utskottets betänkande 1981/82:68 (reservation 2). I reservationen anfördes bl. a. att de regler som genomfördes hösten 1981 – trots protester från reservanternas sida – var otillständigt förmånliga. Reglerna innebar enligt reservanternas mening att uppskov kunde medges med ett belopp som var större än vinsten på avverkningen och att en skogsägare kunde undgå beskattning för andra inkomster inom samma förvärvskälla. De tidigare reglerna var, enligt deras uppfattning tillräckliga för att uppnå den inkomstutjämning som var det ursprungliga syftet med reglerna.

De särskilda reglerna om skogsskadekonto fr. o. m. 1983 års taxering (prop. 1981/82:182, SkU 1981/82:68) avser de fall då den skattskyldige på grund av skadorna tvingats till för tidig avverkning av mer än en tredjedel av skogen och den huvudsakliga delen av skogsintäkterna hänför sig till denna avverkning. Det minsta uppskovsbeloppet är 50 000 kr., och beloppet skall sättas in på ett särskilt skogsskadekonto. De nya reglerna skall – på förslag av utskottet – kunna tillämpas dispensvägen i fråga om tidigare insättningar på skogskonto.

Utskottet anförde bl. a. följande.

Utskottet instämmer i departementschefens uppfattning att insektsangrepp eller andra skador på skogen kan föranleda så stora avverkningar att en inkomstutjämning över mer än 10 år är rimlig. Utskottet anser att uppskovstiden i sådana fall skall kunna förlängas till 20 år och avstyrker således motion 2519 i denna del.

Som anføres i propositionen bör uppskovstiden kunna förlängas endast om det är fråga om så väsentliga belopp att en uppskovstid på 10 år kan anses otillräcklig. Utskottet anser att detta inte är fallet om uppskovsbeloppet understiger 50 000 kr. Utskottet avstyrker således yrkandet i motion 2511 om ett lägre minimibelopp.

Skälet till att reglerna om skogsskadekonton enligt propositionen bör gälla först fr. o. m. 1983 års taxering är att en retroaktiv tillämpning leder till praktiska problem. Enligt utskottets uppfattning bör man emellertid inte bortse från att vissa skogsägare under tidigare år har drabbats av mycket omfattande skador. De efterföljande skogsvårdsåtgärderna kan i sådana fall sträcka sig över en avsevärt längre period än 10 år. Med hänsyn till de stora belopp som det här kan röra sig om kan det i undantagsfall vara förenat med alltför stora problem att tvingas ta upp skogskontomedlen till beskattning vid 10-årsperiodens utgång, om kostnaderna för att återställa skogen då till väsentlig del kvarstår. Kan den skattskyldige styrka att förhållandena är sådana att denna situation sannolikt uppkommer, bör riksskatteverket – om starka skäl även i övrigt talar härför – efter ansökan kunna medge att belopp som insatts på skogskonto före ikraftträdandet av de nya reglerna om skogsskadekonto skall få stå inne på skogskontot i sammanlagt högst 20 år. Utskottet vill åter understryka att det i så fall skall vara fråga om väsentliga belopp, i vart fall minst 50 000 kr., och att omständigheterna även i övrigt är sådana att en förlängning framstår som klart motiverad.

Ansökan om dispens bör enligt utskottets mening kunna göras hos riksskatteverket före utgången av juni månad 1983. Verkets beslut bör inte kunna överklagas.

Utskottet

Reglerna om skogskonto innebär att enskilda skogsägare normalt kan få uppskov under en tioårsperiod med beskattningen av en del av sina skogsinkomster. Fr. o. m. 1984 års taxering medges uppskov med högst 60 % av köpeskillingen för avverkningsrätter och 40 % av köpeskillingen för leveransvirke och värdet av egna uttag. Vid omfattande skador på skogen är procentsatserna 80 resp. 50. Dessa begränsningar av uppskovsbeloppen överensstämmer med vad som gällt före 1981 års taxering.

För att stimulera till ökade avverkningar och i avvaktan på att den numera beslutade marginalskatteformen genomförts har uppskovsmöjligheterna utvidgats successivt för 1981–1983 års taxeringar, bl. a. efter förslag i proposition 1981/82:30. Där föreslogs att uppskov fr. o. m. 1983 års taxering skulle få medges med hela köpeskillingen för avverkningsrätter och med 75 % av köpeskillingen för leveransvirke m. m. Förslaget godtogs hösten 1981 av riksdagen. Ett halvår senare beslutade riksdagen emellertid att återgå till tidigare procentsatser fr. o. m. 1984 års taxering.

I motionerna 286 av Stig Josefson m. fl. (c) och 435 av Bo Lundgren och Wiggo Komstedt (båda m) yrkas att reglerna för 1983 års taxering skall återinföras. Motionärerna befarar att virkesutbudet annars kommer att minska eller skjutas upp med hänsyn till den beslutade marginalskatteformen. I den förstnämnda motionen anföras även att ryckigheten i reglerna kan orsaka skador på både lång och kort sikt.

Till grund för riksdagens beslut våren 1982 låg uppfattningen att de regler som trots protester tidigare genomdrivits av riksdagens då borgerliga majoritet var alltför förmånliga för skogsägarna. Nuvarande regler är enligt utskottets uppfattning tillräckliga för att uppnå den inkomstutjämning som har varit det ursprungliga syftet med reglerna. Med hänvisning härtill avstyrker utskottet motionerna 286 och 435.

De regler om skogsskadekonton som gäller fr. o. m. 1983 års taxering innebär att uppskovstiden i vissa fall kan förlängas från högst 10 till högst 20 år. Föresättningsarna härför är bl. a. att den skattskyldige på grund av skador på skogen tvingats till för tidig avverkning av mer än en tredjedel av skogen. Det minsta uppskovsbeloppet enligt dessa regler är 50 000 kr. För den som vid 1982 eller tidigare års taxeringar erhållit uppskov för insättningar på skogskonto kan de nya reglerna tillämpas retroaktivt efter dispens från riksskatteverket. Ansökan om dispens skall inges före utgången av juni månad 1983.

I motion 1719 anför Per-Ola Eriksson (c) att reglerna är alltför hårda, eftersom skogsägarna i allmänhet drabbas antingen av tredjedelsregeln eller beloppsgränsen. Han vill därför ha en översyn i syfte att mjuka upp reglerna. Karl-Eric Norrby och Sigrid Danielsson (också c) anser att beloppsgränsen är för hög och yrkar i motion 1188 att den sätts ned till 20 000 kr. De yrkar också att en retroaktiv tillämpning av reglerna underlättas eller åtminstone att tiden för dispensansökan förlängs till utgången av 1984.

Reglerna om skogsskadekonton har i första hand utformats för fastigheter som drabbats av så extremt stora skador på skogen att kostnaderna för de återställningsåtgärder som lämpligen bör vidtas till väsentlig del kan antas kvarstå efter utgången av den tioårsperiod som normalt gäller för skogskonton. Vad som anförts i motionerna ger inte stöd för uppfattningen att reglerna inte i tillräcklig omfattning tillgodoser detta ändamål. Utskottet finner därför inte skäl att redan nu ompröva reglerna. När det gäller

dispensreglerna vill utskottet endast framhålla att skogsägarna i de undantagsfall det här är fråga om fortfarande har tid att inkomma med ansökan till riksskatteverket.

Av det anförda framgår att utskottet avstyrker motionerna 1188 och 1719.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår

1. motionerna 1982/83:286 och 435,
2. motion 1982/83:1188,
3. motion 1982/83:1719.

Stockholm den 7 april 1983

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wörnberg (s), Knut Wachtmeister (m)*, Stig Josefson (c), Runc Carlstein (s), Olle Westberg (s), Hagar Normark (s), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s)*, Egon Jacobsson (s), Karl Björzén (m), Anita Johansson (s), Anna Lindh (s), Ewy Möller (m) och Kjell Johansson (fp).

* Ej närvarande vid justeringen.

Reservation

Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Bo Lundgren (m), Ingemar Hallenius (c), Karl Björzén (m), Ewy Möller (m) och Kjell Johansson (fp) har

dels anført følgende.

Som framgår av motionerna 286 av Stig Josefson m. fl. (c) och 435 av av Bo Lundgren och Wiggo Komstedt (båda m) kan riksdagens beslut förra året att begränsa möjligheterna till uppskov med beskattningen av skogsinkomster medföra allvarliga konsekvenser för vår virkesförsörjning. Många skogsägare kommer nu att finna att det är fördelaktigt från skattesynpunkt att uppskjuta sina avverkningar i avvaktan på de beslutade marginalsattesänkningarna under de kommande tre åren. Att virkesutbudet kan befaras komma att minska är särskilt allvarligt i en situation när den utländska efterfrågan på skogsprodukter beräknas öka.

Till grund för de uppskofsregler som gäller för 1983 års taxering ligger ett välmotiverat förslag från virkesförsörjningsutredningen. Dessa regler inne-

bär inte några skattelättnader i vanlig bemärkelse utan endast att beskattningen av olika skäl skjuts upp ett antal år. De beslutade begränsningarna av dessa uppskovsmöjligheter medför en ryckighet som kan orsaka bestående skador för skogsnäringen och därmed också för landets ekonomi och motverkar samhällets strävanden att höja virkesutbudet. Med hänvisning till det anförda tillstyrker vi det i motionerna framställda yrkandet att 1983 års regler återinförs.

dels ansett att utskottet under mom. 1 bort hemställa

att riksdagen med bifall till motionerna 1982/83:286 och 435 antar det vid motion 1982/83:286 fogade förslaget till lag om ändring i skogskontolagen (1954:142).

1. The first part of the report deals with the general situation of the country and the results of the survey.
2. The second part of the report deals with the results of the survey in the different regions.
3. The third part of the report deals with the results of the survey in the different sectors.
4. The fourth part of the report deals with the results of the survey in the different groups.
5. The fifth part of the report deals with the results of the survey in the different areas.
6. The sixth part of the report deals with the results of the survey in the different districts.
7. The seventh part of the report deals with the results of the survey in the different parishes.
8. The eighth part of the report deals with the results of the survey in the different parishes.
9. The ninth part of the report deals with the results of the survey in the different parishes.
10. The tenth part of the report deals with the results of the survey in the different parishes.